

imajo krasni, mogočen in veličasten glas in delajo vso čast svojemu mojstru.

Mariborski oblastni odbor je prevzel doslej bolnici v Celju in v Murski Soboti. Ta teden se bo vršil prevzem bolnic v Čakovcu, Mariboru in Slovenjgradcu.

60letnica znane mariborske trdnje. Zadnja sobota je minulo 60 let, odkar obstaja v Mariboru in daleč na okrog po Sloveniji znana manufakturna trgovina Martin Gajšek, naslednik Krajnc. V soboto, dne 29. oktobra 1861 je otvoril mladi trgovec Krajnc v hiši tik ob starem dravskem mostu svojo trgovino in izkupil kot prvi dan 87 goldinarjev. Njegov prvi uslužbenec in trgovski pomočnik je bil še danes v Zagrebu živeči g. Pušenjak, ki je dosegel lepo starost 84 let. Marljivi ter podjetni Krajnc je imel srečo pri podjetju, katero je začelo z leti rasti, se razvijati ter cveteti. Pred 38 leti je vstopil h Krajncu v trgovino njegov nečak in sedajni lastnik g. Martin Gajšek. Ko je bil dograjen novi most preko Drave, se je preselila Kranjčeva trgovina v poslopje Velike kavarne, kjer se veseli danes najboljega obstoja. Po smrti blagega Kranjca je prevzel dobro upeljano trgovino njegov nečak g. Martin Gajšek, ki je znan kot eden najbolj sposobnih ter solidnih trgovcev. G. Gajšek, ki je zvest naš pristaši in naročnik krščanskega časopisa, častita iskreno 60letni jubilej »Slovenski Gospodar« in mu želi, da bi vzorno podjetje tudi pod imenom Martin Gajšek obhajalo 60letnico in še več!

Odkritje spomenika v Dravogradu. V nedeljo, dne 30. oktobra, se je vršilo v Dravogradu na pokopališču slovensko odkritje in blagoslovitev spomenika 20 slovenskim žrtvam, ki so dale kmalu po prevratu svoje mladostno življenje za osvoboditev Koroške. Te pomenljive slavnosti so se udeležile ljudske množice, zastopniki civilnih ter vojaških oblasti in razne narodne organizacije iz Maribora in obmejnih krajev. Zastopniki oblasti so govorili in položili na grob vence. Slovesnosti sta se udeležila z ganljivimi nagovori g. veliki župan dr. Franc Schaubach in predsednik oblastnega odbora g. dr. Josip Leskovar. Blagoslovitev je izvršil dravogradski prošt vlč. g. Serajnik, ki ima na postavitvi spomenika največ zaslug. Lepo je bila zastopana pri blagoslovlitvi domača občina in dravogradska požarna barmba. Udeležila se je slovesnosti tudi mati poručnika Urha Maliča, ki je med 20 žrtvami. Mater junaka, ki je prišla iz Ziljske doline, sta obiskala g. veliki župan in mariborski general Spašič. Odkritje spomenika bo ostalo obmejnemu prebivalstvu v globokem spominu.

Vojni tovariši! Kot sklepajo na Brezjah, kličemo naše delegate in zaupnike za 1. nedeljo decembra ali 4. decembra v Ljubljano. Kdorkoli se zanima za Zvezo in njeno delo, kdorkoli rabi tozadevnih pojasnil, naj pride. Ob 8. uri prisostvujemo vojaški maši v garnizijski cerkvi sv. Petra, potem pa vsi v lepi novi salon tovariša Rozmana na Sv. Petra cesti št. 85. Tam resni referati, pojasnila, stvarna debata. Med drugim pogovor o naši samopomoči, o stanju pohabljenih tovarišev, o koncentraciji vojnih žrtv in prenosu ostankov vojnih tovarišev v skupno grobnico itd. Kosilo istotam, nato prosti razgovori in prijateljska zabava. Ob 2. uri nadaljevanje presojanj naših zadev. Vsi kraji Slovenije, kjer so naše podružnice, ali pa kjer so se postavili ali nameravajo postaviti spomeniki, naj pošljejo 1—2 moža k sestanku. Dostop sicer prost vsem bivšim vojakom iz svetovne vojne. Odbor računa, da pride dne 1. decembra v Ljubljano najmanj 100 zastopnikov od vseh psov. Tovariši, javite že sedaj pismeno udeležbo na tajništvo ZSV, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5. — Glavni odbor ZSV.

Požar. V Slivnici je na Vseh svetih dan pogorel posestnik Leber. Požar je nastal popoldan, ko so bili vsi domači na pokopališču. Še predno so dospeli požarne brambe na pomoč, je zgorela hiša in gospodarsko poslopje do tal. Škoda je zelo velika, dočim je zavarovalnina razmeroma nizka.

Shod SLS pri Sv. Križu pri Ljutomeru se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. po rani sv. maši. Govori oblastni poslanec okraja g. Hrastelj iz Maribora.

Naša društva.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Ni lepa navada, prisluškovati kaj drugi ljudje med seboj govorijo. Pa če že slučaj tako nanesi, menda mi nobeden ne bo vzel za zlo, če povem, kaj sme slišal pred kratkim od dveh fantov. Kdo sta bila, vam rad ne povem, pa da ne boste ugibali, vam povem: bila sta zopet Miha in Tine. — Tine: No, Miha, ali bo kaj? — Miha: Kaj bi naj bilo? — Tine: Ne delaj se tako nevednega. Ali ne veš, kaj si rekel zadnjič? Kaj bo z vašo igro »Mlinar in njegova hči«? — Miha: Ja veš, igra je zelo težka, treba je mnogo truda, predno je zrela za igranje. Zato smo jo sklenili preložiti na 20. novembra. — Tine: Na 20. novembra? Joj, pa na tako dolgi termin ste jo odložili? — Miha: Veš, ne gre tako naglo. Boljše, da še malo počakamo. Čim boljše se bomo naučili, tem boljše jo bomo podali. Nobeno oko ne bo ostalo suho ob pogledu na pridnega Konrada in na pošteno Marico. Igra ima polno pretresljivih prizorov, ki se morajo vsakemu vtisniti globoko v srce. — Tine: Komaj že čakam, da bi videl to igro! — Miha: Le potrpi! Pridno poagitiraj med svojimi znanci in znankami, da bo naša dvorana polna do zadnjega kotička. Ali boš? — Tine: Bom. Pa kaj še hočem reči? Kaj pa imate Orli vse v načrtu za bodočo leto? — Miha: Vse polno. Poln koš načrtov, kakor naš Franc poln koš zemelj, kadar jih nese k Sv. Trojici. Prvo je seveda redna članska telovadba in pa fantovski sestanki. Ko bi le bilo več fantov, ki bi pristopili v naš orlovski krog. Toliko zanimive stvari, toliko aktualnih vprašanj, ki so predvsem in nalašč za naše fante. Pa če pogledam okrog, kako malo je smisla za izobraževalno delo. — Tine: Saj res. Ko bi bilo med fanti več vneme za dobro stvar, bi ne bilo tako žalostnih prizorov, kakor zadnjič v nedeljo. — Miha: Ne govori mi o tem! Fant, ki ima seboj k maši mesto rožnega venca verigo, mesto molitvenika nož in pištolo, ni fant, ampak falot, ki ne zasluži poštene besede od poštene fanta. Prijatelj, rečem ti: Ne držimo križem rok, ampak pojdemo od fanta do fanta ter agitirajmo z besedo in vzgledom za naše organizacije, za Orla, za Mladeniško zvezo. In čim več organiziranih fantov nas bo, tem boljše za nas in za župnijo. — Tine: Tu je roka. Storil bom vse, kar je v moji moči. Mnogo uspeha pri pripravih za igro: »Mlinar in njegova hči«! Pa zopet na svidenje!

Popravek. Gospod Golec, novinar v Mariboru. Urednik »Slovenskega Gospodarja«, Koroška cesta 5. Periodični list »Slovenski Gospodar«, kojega urednik ste Vi, obelodanil je v svoji številki 34 z dne 25. 8. 1927 na strani 3 v tretjem stolpcu pod napisom »Lenarški advokat in kandidat Samostojne demokratske stranke dr. Milan Gorišek« članek, ki vsebuje med drugim nastopne stavke, katere prosim, da popravite v smislu čl. 36 in sledečih zakonov o tisku: »Znana autodružba je bila od carinskih oblasti obsojena na več 100.000 Din denarne kazni, ker so na čuden način spravljali čez mejo bencin za avto, dasiravno imajo do takega bencina pravico samo obrtniki in kmetje za svoje stroje, od katerega ni plačala državi ne carine in drugih dajatev ni uporabila za avto, ki prevažala ljudi, ampak je ta bencin naprej prodala. Ker je g. dr. Milan Gorišek eden glavnih poslovođij auto-družbe, se čuti užaljenega, ker sem upravičeno trdil, da so gospodje demokrate skušali oškodovati državno kaso za težke tisočake.« — Res je, da je autodružba bila kaznovana na 255.000 Din, ni pa res, da bi ona bila kaznovana radi tega, kakor to navaja članek. Inženir Bremc od tvrdke »Mare« izposloval je leta 1922 od »Generalne direkcije carine« za autodružbo dovoljenje za uvoz davka prostega bencina, ta mož pa je brez vednosti autodružbe ta bencin kupil na svoj račun, ga uvozil na ime družbe davka prosto in ga takoj na svoj račun prodal drugim strankam, med tem ko je autodružba celi čas vozila z obdačenim bencinom. Autodružba je bila kaznovana le radi tega, ker jo je napravila carinarna odgovorno za poslovanje imenovanega gospoda in je bila vsled tega dvakrat kaznovana, ker je na eni strani imela drag bencin in bi naj imela na drugi strani še kazni. Prosim, da obelodanite ta popravek na zakoniti način. Z odličnim spoštovanjem: dr. Gorišek Milan.

Poroka. Dne 26. oktobra sta bila poročena v Selnici ob Dravi g. Anton Černko, posestnik v Limbušu, z Urško Hlade, hčerko veleposestnika g. Jerneja Hlade na Slemenu nad Selnico. Starešina za nevesto je bil g. Maks Lambrecht, veleposestnik na Kumenu, za ženina pa g. Ivan Dolinšek, kavarner v Rušah. Novoporočenemu paru želimo obilno srečo!

Smrt našega zavednega pristaša in zavednega Slovenca. V Slov. Bistrici je umrl zaveden Slovenec, naš trden pristaša ter naročnik krščanskega časopisa g. Hinko Gril. Kot naroden Slovenec je trpel svoj čas od strani nemških tarjev preganjanje. Blagopokojni je bil obče priljubljen in spoštovan v Slov. Bistrici in daleč naokrog. Ostani mu ohranjen hvaležen in časten spomin, rodbini naše sožalje!

Ne šikanirajte vinogradnikov! Iz gornjeradgonskega okraja prejemamo redne pritožbe, da nekateri finančni organi zahtevajo od vinogradnikov prijavo vina. Na te pritožbe so poslanci okraja ponovno posredovali pri oblasteh, da te nezakonite zahteve, ki so nepotrebno šikaniranje in beganje ljudstva, prenehajo, oni pa, ki so jih povzročali, pokličejo na odgovornost. Ponovno danes povemo: Vinogradnikom ni treba prijavit vina, razven kadar ga prodajo. Finančni nima nobene pravice zahtevati od koga prijavo vina niti za finančno, niti za davčno oblast! Ako ljutomerska davčna oblast uvaža to prakso, kot se na njo izgovarja, bomo kmalu poizvedeli in tudi to uredili! — Nekateri finančarji pa so se celo izpozabili tako daleč, da so pri tem še napadali SLS in njene poslance, češ, da so ljudi slepili. Te bomo pa že odvadili tega govornjenja!

Dva požara v enem tednu! Pretoklo sredo je pogorelo poslopje in Gradišča posestniku Kranjc Janezu. Žrtev požara so tudi tri svinje. Škoda je velika. V četrtek ob polnoči pa je izbruhnil požar v Gruškovec. Zgorela je hiša posestnika Janeza Mislovič. Škoda je velika in uboga viničarka brez vseh sredstev. Ogenj je bil od zločinske roke podtaknjen. To sta bila zdaj dva požara v enem tednu pri Sv. Barbari v Halozah.

Prošnja. Ker je odboru loterije »Martinišča« zmanjkalo srečk, ki jih je imel v zalogi, ponovno prosi vse župnij-

ske urade in druge razprodajalce, da nerazprodane srečke vrnejo, ali pa jih še razprodajo. Po zvešanju odbor teh srečk ne bo sprejemal in jih bo moral vsak plačati, kdor jih ne vrne.

Sreča vas čaka, ker pri loteriji »Martinišča«, katere zvešanje bo dne 13. novembra, lahko zadenete nov avtomobil, ali kak drug večji ali manjši dobiček. Srečke se dobijo po 5 Din v Murski Soboti pri ravateljstvu »Martinišča«. Naročite jih takoj, da ne bo prepozno!

Nesreča z vozom. V petek zvečer se je ponesrečil g. J. Zarešnik, posestnik in gostilničar v St. Petru v Savinjski dolini, na poti iz Hrastnika domov. Vozili so se on, hlapec in sestrična na visoko s slamo naloženem vozu. V tem se je prevrnil voz s konji vred v strugo Reke (malo pod gostilno pri Vrbanu). Gospodar je obležal mrtev s prebito lobanjo, sestrična je dobila lahne poškodbe, hlapec je ostal nepoškodovan.

Avtomobilna zveza Brežice—Novomesto. Ker se s 1. novembrom spremeni vozi red na progi Ljubljana—Novomesto, bo od tega dne imel poštni avtomobil iz Novega mesta v Brežice zvezo od vlaka št. 1015, ki odhaja iz Ljubljane ob 10.50 in prihaja v Novomesto ob 13.24.

Smrten skok 77letne starke iz II. nadstropja. V četrtek je izvršila v Zagrebu samoumor 77letna Slovenka Marija Obajdinova, rojena v Vipavi in pristojna v Jezerane pri Brinjah. Obajdinova se je pognala skozi okno II. nadstropja ustanovne bolnice na ulico in obležala na mestu mrtva. Obajdinova je bila po poklicu perica in je bila pred tednom dni prepeljana iz bolnice na Reki kot naša državljanka v zagrebško bolnico. Iz njenih besed pred samoumorom je sklepati, da si je vzela življenje radi težke bolezni.

Dve smrti obsodbi v Tuzli. Te dni se je vršila v Tuzli sodna razprava proti Milošu Mimiču, Savi Markoviču in Jovi Milovanoviču, ki so bili obtoženi, da so umorili Stojana Miloševića. Milovanovič je bil oproščen. Mimič in Markovič sta pa bila obsojena na smrt na vešalih. Oba sta obsodbo sprejela čisto hladnokrvno. Markovič se je poleg tega še glasno smejal.

Brata svoje ljubimke ustrelil. Kmečki fant Stanko Stanešič iz Bosanskega Šamca je hotel obiskati pred nekaj dnevi svojo sestro Stevo Petrovič, poročeno v Dolnji Slatini. Ko je stopil v hišo, je našel svojo sestro vinjeno v družbi njenega ljubimca. Ker je radi tega Stanešič trdo prijel svojo sestro, se je vnel med njim in Stevinim ljubimcem hud prepri, ki se je končal s tem, da je ljubimec potegnil iz žepa revolver in s strelom težko ranil Stanešiča. Prepeljan je bil v bolnico, vendar ni upanja, da bi okrevaj.

Ljudska samopomoč v Mariboru, podporno društvo za slučaj smrti, obvešča vse svoje člane, da šteje isto z današnjim dnem okroglo 700 članov. Z ozirom na splošno človekoljubnost tega društva se opozarja vse slavno občinstvo Slovenije, da še imajo vse nad 50 do 80 let stare in zdrave osebe priliko pristopiti k temu prekoristnemu društvu ne preklicano samo še do konca tega leta. Od novega leta naprej se bodo sprejemale samo vse zdrave osebe do nedo- vršenega 50. leta starosti. Komur je torej le količjak ležee na oskrbi svojih dragih ostalih, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj takoj zahteva pristopne tiskovine iz društvene pisarne »Ljudske samopomoči« v Mariboru, Aleksandrova cesta 45.

Sisačka rokodelska tovarna tamburice izdeluje najcenejše in najboljše tamburice po najnižji dnevni ceni. IVAN BELČIČ, SISAČ. (Zahtevajte ilustrovani cenik franco.) 1448

vsak kotiček ob poti vsaj od enega prav kričavega berača. V zadnjih letih svetovne vojne je bila svetogorska božjapot naravnost oblegana od vseh onih, ki so prosili Kraljico miru za svoje po bojnih poljanah.

Leta 1917 sem pomagal za Malo Gospojnico na Sv. Gorah, ki so zgledale kot mravljišče toliko tisočev nebeske tolažbe potrebnih. Prosjakov je bilo na stotine in upili so v usmiljene romarje, da je človeka kar pretreslo. Občo pozornost vseh romarjev je vzbujal slepi invalid. Pri stari košati lipi na ravnicah pod hišo za duhovščino je imel stojnico. Ponujal je krtače iz sirkovine in tudi finejše za obleko. Rodom je bil Hrvat-Zagorec, velike postave, črno ko- drastih las, le mesto oči sta upili po usmiljenju dve v vojni izpraznjeni jamici, iz katerih so polzele solze po mladeniškem licu. . . . Hrvata invalida je gledalo vse, ker je vlekel za lok po goslinih strunah in pel v mehko neprislj- njenem, lahmem tenorju. Pesem je vsebovala njegovo neiz- merno — nezakrivljeno telesno ter srčno bol. Kot sin ubo- ge, stare zagorske majke je moral v boje po galiških pla- notah takoj začetkom vojne. Doma v borni kočici je zapu- stil ljubo majko, in sosedovo Veroniko, ki mu je bila vse na svetu.

Vrnil se je iz krajev nepopisnega gorja ter smrti brez ognja oči. Kot popolen slepec je otel le še majkino ljube- zen, ker Veronika se sramuje berača — živega mrliča.

Milo pretresljivi jok strun je spremljal to pesem teles- ne ter srčne boli. Vsi, ki so jo slišali, so si otirali solze, ko je bila pri kraju. Ko je izpel, je sedel, mati je ponujala brez svita oči izgotovljene krtače. Večina od teh, ki so slišali v plašč pesmi ter strune zavito usodo mladega invalida, so kupili, da, preplačali ponujani izdelek. Ko je odšla ena gruča od invalidove stojnice, jo je obstopila druga. Slepi Zagorec je zopet vstal, privil gosli k sebi in iz grla mu je izihel pesem o majkini ljubezni, ki je na svetu edino prava in trajna za slučaj največje nesreče.

Dobro je prodajal ta invalid svoje blago, ker ni upil ter jadikoval kot drugi berači, le božal je usmiljena srca s pesmijo ob spremstvu jokajoče strune in obe sta oznanjali telesno in duševno beraštvo še mladostno krepkega inva- lida.

Sv. Barbara v Halozah. Dne 6. t. m., ob treh popoldan, priredi pri Sv. Barbari v Halozah v dvorani gospe Reijher Slovensko katoliško izobraževalno društvo dve šaloigri: »Dve teti« in »Čarodejna brivnica« s prosto zabavo in sodelovanjem godbe. Prijatelje društva prav uljudno vabi — odbor.

Ljutomer. Ljutomerski Orel vprizori dne 13. in dne 20. t. m. krasno žaloigro »Požigalka«. Začetek ob pol štirih popoldne. Prijatelji, pridite od blizu in daleč! Na svidenje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Proslava 15letnice »Slovenske dvorane« in Kat. prosvetnega društva Sv. Križ pri Lju- tomeru se vrši v nedeljo, dne 6. novembra popoldne. Domače društvo vprizori v ta namen Finžgarjevo igro »Naša kri.« Domačini in sosedje, udeležite se te proslave v obil- nem številu!

Ponikva ob južni žel. Kat. prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 6. novembra, in ponovi v nedeljo, dne 13. no- vembra ob treh popoldne dve burki: Štoka, Anarhist in Kržič. Pri gospodi. Domačini in sosedje, pridite v obilnem številu na urico veselja, ki vam jo pripravi ta dan ponkov- ska mladina!

Griže. Društvo Orel priredi v nedeljo, dne 6. t. m., ob pol štirih popoldne v prostorih g. Novaka naraščajsko aka- demijo s prav zanimivim sporedom. Sodeluje tamburaški zbor. Posebno pozornost vzbuja to, da se bodo pri prodaji vstopnic delile tudi srečke za orlovski stadion. Kdor bode kupil vstopnico, dobi srečko brezplačno. Torej v nedeljo vsi na svidenje! Bog živi!

Januš Golec:

Prava struna in ljubezen do matere.

Sv. Gore nad Sv. Petrom so znana, starodavna in vsa- ko leto dobro obiskana božja pot. Za Malo Gospojnico se zbere na tem božjepotnem hribu na tisoče in tisoče sloven- skega ter hrvaškega naroda. Kjer so romarji, tjakaj se za- tekajo tudi berači. Sv. Gore so kajpada pravo zbirališče prosjakov iz Slovenije in Hrvatske. Od St. Petra do Mari- jine mogočne cerkve na Gori je zaseden ob času romanja

Gospodarstvo.

Sadni škodljivci po zimi.

Kakor na vseh naših kulturnih rastlinah, se žal tudi na sadnem drevju širijo vedno bolj razni škodljivci in razne bolezni. Spomladi drevje lepo cvete, ali cvetoder le prepo-gosto uniči vse naše nade na dobro sadno letino; pa še ono par jabolka, ki jih ipak dobimo, je vse črveno po zaslugi dru-gega največjega sadnega škodljivca, jabolčnega zavijača. Poleg teh dveh pa imamo seveda še mnogo drugih škod-ljivcev, kakor: krvava uš, listne uši, mali zimski pedic, za-vrtač itd. ter razne bolezni, kakor: rak, škrlup, gniloba itd. Pаметen sadjar ne bo stal križem rok, temveč začel bo odločno borbo proti vsem tem raznim škodljivcem in bo-leznim, da mu ne uničijo sadnega drevja, plod njegovega večletnega truda in skrbi, temveč da doseže res obilen in prvovrsten sadni pridelek.

Večina škodljivcev sadnega drevja, zlasti pa cvetoder in jabolčni zavijač, prezimuje na drevju samem v razpok-linah debela, pod staro skorjo, mahom in listjem, od koder začne spomladi svoje pogubonosno delo. Tu jih tudi najla-žje uničimo in sicer z mazanjem debela in spodnjih vej ter s škropljenjem gornjih vej z drevesnim karbolinejem. Naj-boljši čas zato je v zimskem času, ko je že vse listje odpa-dlo in drevo miruje, pa do spomladi, ko zopet ozeleni. V nobenem slučaju pa ne smemo škropiti z drevesnim kar-bolinejem mladih poganjkov spomladi in listja.

Danes najboljši drevesni karbolinej je »Drvorin«, ki je s posebno pazljivostjo sestavljen in tudi vsestransko pre-izkušen.

»Drvorin« pomešamo z vodo, na 100 litrov vode 10 kg »Drvorina«, ter s to zmesjo poškropimo veje in namažemo deblo, in sicer prvič sredi novembra, ko je že vse listje od-padlo, ali še predno začne zmrzovati. Ako belimo sadno drevje jeseni z apnenim beležem, lahko primešamo »Drvo-rin« tudi enostavno tej mešanici, na 100 litrov beleža 10 kg »Drvorina«, seveda pa tudi vse vejevje poškropimo z zme-sjo »Drvorina«. Za škropljenje upotrebimo navadno vino-gradniško škropilnico, še boljše pa je škropilnica za sadje s podaljšano cevjo, ki nese res dosti visoko. Drugič nama-žemo deblo in poškropimo vejevje spomladi, meseca mar-ca, vsekakor preje, predno začne drevje odganjati. Ako je mila zima in ne zmrzuje, dobro je storiti to tudi enkrat v sredini zime, meseca januarja.

»Drvorin« ne samo da uniči temeljito vse škodljivce, temveč uniči tudi ves mah in lišaj, drevo se pomladi in do-bi lepo gladko skorjo. Delo z »Drvorinom« se nam lepo iz-plača, ker se tudi škodljivci le neradi naselijo zopet na dre-vo, ki je bilo mazano in škropljeno z »Drvorinom«. Pri mladem drevju je to mazanje in škropljenje potrebno tudi radi krvave uši, katero »Drvorin« docela uniči; znano pa je, da nam več pomaga uničiti eno samo krvavo uš, kakor poleti na tisoče. Tudi proti raku »Drvorin« izvrstno delu-je, treba pa je rak-rane pred mazanjem do živega izrezati.

Naši sadjarji, ki se toliko pritožujejo zoper razne škod-ljivce, zlasti cvetodera, zavijača in krvavo uš, naj se sedaj pridno poslužujejo »Drvorina«, ker je sedaj najboljši čas, da te sovražnike našega sadnega drevja do korena iztrebi-mo. Vsak sadjar, ki je enkrat poskusil »Drvorin«, je bil nad uspehom presenečen ter ga stalno uporablja. Za deset srednjih dreves je potrebno približno 5 kg »Drvorina«.

»Drvorin« izdeluje naša domača tvornica Kaštel d. d. Karlovac-Hrvatska. Tvornica, ki izdeluje razna zdravila sploh, ima svoj poseben kmetijski oddelček s prvovrstnimi kmetijskimi in kemičnimi strokovnjaki, kjer se izdelujejo razna sredstva zoper škodljivce in bolezni naših kulturnih rastlin sploh z največjo pazljivostjo in natančnostjo; razni strokovni nasveti in navodila se dajejo brezplačno, na kar se naše kmetovalce posebno opozarja; odgovarja se v vseh jezikih.

»Drvorin« se more naročiti vsako najmanjšo količino naravnost iz tvornice, v zalogi pa ga imajo tudi nekateri tr-

govci in lekarne, pred vsem pa Kmetijska družba v Ljub-ljani in v Mariboru, ki ima stalno v zalogi sploh vsa sred-stva omenjene tvornice.

Sadjarji! Zahtevajte izrečno le »Drvorin« in se ne daj-te pregovoriti, da je kak drug drevesni karbolinej, katerih je več pod raznimi imeni, enako dober, ker edino z »Drvo-rinom« morete doseči najboljše uspehe. »Drvorin« pa izde-luje le preje omenjena tvornica.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast ima svoj občni zbor dne 12. novembra t. l. v Celju (mala dvorana Narodnega doma). Začetek ob 9. uri. Pristop imajo tovariši člani in posebej vabljeni go-stje. Vabimo na polnoštevilno udeležbo! — Odbor.

Izvoznikom krompirja! Ravnateljstvu kmetijske poiz-kusne kontrolne postaje v Mariboru je čast poročati na stavljeno vprašanje glede izvoza krompirja, da izvršuje kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru za ce-lo mariborsko oblast to službo tudi pri izvozu krompirja v inozemstvo in da se morajo izvozniki obračati na gornjo državno ustanovo, če rabijo izvozne listine. Od zavoda do-bljena potrdila niso v zvezi s potrdili, ki se morajo morda dobiti od pristojnih sreskih poglavarstev, odnosno mest-nih županstev. Vsakemu izvozniku se toplo priporoča, da stopi pravočasno osebno v stik z zavodom zaradi ostalih pojasnili.

Rečica ob Savinji. Ker je v nedeljo, dne 6. novembra sv. Lenart, se bode vršil tu v Rečici običajni živinski in kramar-ski sejem v pondeljek, dne 7. novembra. Vabite se torej kup-ci in prodajalci živine v velikem številu. — Zupanstvo Rečica.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 25. oktobra 1927. Prignalo se je: 12 konj, 9 bikov, 149 volov, 516 krav in 7 telet, skupaj 693 komadov. Povprečne cene za različne ži-valske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7.50 do 8 Din, poldebili voli od 6 do 7 Din, bikji za klanje od 6.75 do 7 Din, klavne krave debele od 7 do 8 Din, ple-menske krave od 5.50 do 6 Din, krave za klobasarje od 3.50 do 4 Din, molzne krave od 5.50 do 6.50 Din, breje krave od 5.50 do 6.50 Din, mlada živina od 5.50 do 8.25 Din. — Prodalo se je 300 komadov, od teh v Avstrijo 51 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bi-kov, krav in telic 1 kg od 10 do 18 Din, telečje meso od 17 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 17.50 do 30 Din.

Mariborski trg dne 29. oktobra 1927. Ta trg je bil iz-redno dobro založen in obiskan. Promet je bil tako velik, da so okoli 10. ure nastale tuintam gnječe in izkazalo se je, da je prostor za tržne dneve mnogo premajhen in obič-ja bo morala kaj kmalu nekaj ukreniti, da se bo ljudstvo na Glavnem trgu lažje gibalo. — Slaninarjev je bilo 62, ki so pripeljali 155 zaklanih svinj, katere so prodajali po 17 do 30 Din za 1 kg na drobno in po 15 do 17.50 Din za 1 kg na debelo. Domači mesarji so prodajali: govedino po 8 do 15 Din, teletino po 15 do 20 Din, svinjino po 20 do 22 Din, ovčje meso po 8 do 10 Din za 1 kg. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 1000 komadov, med temi je bi-lo radi približajočih se božičnih praznikov okoli 120 ko-madov. Cene so bile piščancem 15 do 30 Din, kokošem 35 do 50 Din, racam 30 do 45 Din, gosem 50 do 100 Din, pu-ranom 60 do 120 Din komad, domačim zajcem 10 do 35 D komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, venci, cvetlice: Krompirja in druge zelenjave je bilo 31 vozov na trgu. Cene so bile krompirju 1 do 2 Din, čebuli 2 do 3 Din, česnu 10 do 16 Din, kislemu zelju 4 Din, kisli repi 2 Din, paradižnikom 2 do 4 Din, hrenu 8 Din, zeleni papriki 8 do 10 Din za 1 kg, solati 1 do 3 Din, buči 1 do 3 Din, karfiolu 3 do 12 Din, kumarcam 2 do 3 Din, ohrovu 1.50 do 2 Din, glavni solati 1 do 4 Din, zeljnatim glavam 1 do 4 Din za za komad, gobam 1 do 4 Din, fižola v stročju 1 do 2 Din, motovilcu 1 Din, špinaci 1 Din za komad, mleku 2.50 do 3 Din, smetani 12 do 14 Din, bučnemu olju 20 do 24 Din, oljnemu olju 22 do 26 Din liter, medu 20 do 35 Din 1 kg,

nja tolažba materina ljubezen, pesem in struna, se usmili vsakemu. Po celem Zagorju so govorili: Boste videli, Mi-hajlu se bo godilo še dobro, ker spoštuje četrto božjo za-poved!

Pred več nego enim letom sta se vračala krtačarja bolj proti večeru nekod iz štajerskega sejma proti domu. Nista šla na veliki most, ampak po bližnji poti preko mojega je-za, katerega smo tedaj popravljali in betonirali. Stara je šla naprej in peljala sina za palico. Nam se ni zdelo ta pot nevarna, ker sta preokročila jez že bogzna kolikokrat ob nizkem stanju vode. Tisti dan je bil vrh jeza razkopen ra-di popravila, majka je zašla pri pažnji na slepega sina v luknjo z nogo, omahnila in padla preko jeza kake 4 m globoko med pečovje. Obležala je pri priči mrtva.

Smrtna nesreča nad vse ljubljene matere, ki je bila slepeu edina življenska palica in kaziplot, je natirala siro-maka malodane v obup. Ako bi ne bil imel tedaj Mihajlo strune, bi bil šel za materjo v — smrt! Lep je bil pogreb stare Brajdičke in od boleti trepetajoči slepi Mihajlo jej je zaigral tako nagrobničko, da je tulila od sočutja cela na mirodvoru zbrana tuhlječka fara. Od materinega pogreba do danes še ni šel slepec mimo tega jeza in ne mimo po-kopališča v Tuhlju, ne da bi zapel ter zaigral pokojni ma-teri v pozdrav ter slovo!

Na Vseh svetnikov zvečer kmalu po majkini nesreči smo bili vsi Tuhelčani ob grobeh rajnih. Sveč je gorelo primeroma malo, ker jih je pobrala vojska. Pritipal je do majkinega groba med zadnjimi slepi Mihajlo. Prižgal je tri sveče in zapel ter potožil vsem zbranim na strunah tedaj čisto novo pesem, katero ste slišali pravkar. Tako gan-ljivega počesčenja grobov še nismo doživeli, kakor je bilo ono, ki je pripomoglo pevcu ter goslarju do gospoda.

Slepec je tožil iz grla ter strune, mirodvor je ihtel — pred vdom se je ustavil avtomobil, iz katerega je izsto-pila gospoda. Došli so postali ter poslušali, dokler ni bila izpeta pesem in ni razpihal lahen vetrič zadnjih zvokov jo-kajoče strune po materinem grobu. Razšli smo se v noč. Zadnji je ostavil kraj miru Mihajlo. Pri izstopu iz po-kopališča mu je stisnil roko sin grofa Draškoviča, ki se je peljal skozi Tuhelj, slišal pesem ter gosli in počakal na konec. Ogledal si je gosli od vseh strani. Povabil invalida v krčmo k luči in gospoda je doznala, da je godalo zelo

jajcam 1.50 do 2 Din, sadju: jabolkam 4 do 7 Din, hruš-kam 5 do 6 Din, suhim češpljam 10 do 12.50 Din 1 kg. Na-grobnih vencev in cvetlic je bilo radi bližajočih se Vseh svetnikov v veliki obili na trgu. Cene so bile po 50 para do 6 Din in z lonci vred po 10 do 50 Din za cvetlice in rože, za naravne vence pa 5 do 30 Din, za umetne vence po 100 do 200 Din komad. Promet je bil velik. — Lončena in lesena roba se je prodajala po navadi in sicer po 1 do 100 Din ko-mad, koruzna slama pa po 30 Din vreča. — Seno in slama: Kmetje so pripeljali v sredo, dne 26. oktobra 19 vozov se-na, 3 vozove slame, v soboto, dne 29. oktobra pa 16 vozov sena in 6 slame na trg. Cene so bile senu 50 do 82.50 Din, slami pa 35 do 45 Din za 100 kg. Slama se je tudi prodajala po 1.75 Din za škop.

Pisma iz domačih krajev.

Pobrezje pri Mariboru. (Pogrebno društvo za Pobre-zje in okolico.) Vplačevanje in vpisovanje v novo se snuje-če Pogrebno društvo na Pobrezju se vrši vsako 1. nedeljo v mesecu od 9. do 12. ure dopoldne v občinski pisarni, Ce-sta na Brezje 16. Člani se ne sprejemajo samo iz Pobrezja, ampak tudi iz Tezna, Zrkove, Brezja in Dogoš. Vpisnina je 10 Din za osebo, mesečina 3 Din za osebo. Posmrtnina 1500 Din. Do novega leta se sprejemajo zdrave osebe obo-jega spola do 60. leta, po novem letu pa samo do 40. leta starosti. Član mora biti 6 mesecev pri društvu, da stopi v polno pravico. Društvo ima že dosedaj čez 300 članov, ki so vplačali vpisnino in mesečnine do novega leta. Obsto-j društva je torej več kakor zasan. Priporoča se poseb-no obrtniškem, delavskemu in malokmetijskemu stanu! Društvo je popolnoma nadstrankarsko.

Marija Snežna. V Zgornji Velki je umrla dne 25. okt. Roza Toplak, rojena Grofič, posestnica na Zgornji Velki. Rajna je umrla po kratki in mučni bolezni ter zapušača še mladega moža in dvoje malih otročičev. Blag ji spomin, ostalim naše sožalje!

Guštanj. Umrl je v bolnišnici v Slovenjgradcu tukajš-nji občinski tajnik Jožef Šorn na ledvični bolezni. Zapustil je ženo in tri nepreskrbljene otroke, najmlajši ima komaj štiri leta. Bil je prej v Trstu pri nekem slovenskem podjet-niku, pa je moral radi narodnosti zapustiti Trst. — Naš magistrat se pripravlja na zidanje, oziroma povečanje u-božne hiše; upati je, da bo prihodnje leto delo dokončano. Ne smelo pa bi se pozabiti na ceste, ki so deloma potrebne jesenskega nasipavanja. Posebno je tega potrebna cesta na Kotljo in pa Cerkevna ulica. Zadnja bo kmalu slabša, ka-kor kaka hribovska pot; nemara bodo zadostovale te vr-stice, da ne bo treba z močnimi topovi streljati. Naš župan se precej briga za občino in bi nemara tudi kaj ukrenil ra-di Cerkevne ulice, ko bi kedaj tam hodil. — Poročil se je v pondeljek ugledni kmetijski fant posestnik g. Peter Rezar z gđ. Marijo Steklovo. Ženin je član Apostolstva mož, ne-vesta je bila Marijina družbenica. Marijina družba se je po-slovala od svoje sestre v lepi pesmi, č. g. župnik je pa v krasnem nagovoru razložil zakrament sv. zakona. Bog daj obilo srečel!

Rošpah pri Mariboru. V Rošpahu pri Mariboru se je obesila na slivino vejo 60letna starka Marija Jarčič. Samo-morilka je bila že dalje časa nekako zmešana in je večkrat pripovedovala, da si bo končala sama sebi življenje. V sredo, dne 26. oktobra, je pasla na travniku svojo živino, in pri tej priliki si je dejala krog vratu vrv in se obesila na bližnjo češpljevo vejo. Ko jo je kmalu nato našla obe-šeno njena hčerka, jo je takoj odrezala in jo skušala oži-veti. Bilo pa je že prepozno. Ni dognano, kakšne tegobe so priletlo žensko tirale v obup.

Slivnica pri Mariboru. V sredo, dne 26. oktobra, se je med Hočami in Slivnico pripetila smrtna nesreča. Ob cesti se je igralo več otrok, ki so se zabavili zlasti na ta način, da so skakali pred drvečimi avtomobili. Eden od dečkov

staro ter iz roke enega najbolj slavnih italijanskih izde-lovateljev. Slepec je povedal grofu, da ima gosli od umrlega očeta, ki jih je kupil za malenkost nekje v Slavoniji, ka-mor je gonil živino za druge.

Kupčija med bogatim grofovskim sinom in slepim si-romakom je bila kratka. Mihajlo je prejel lepe tisočake in druge gosli. Z izkupičkom si je pozidal novo, lepo hišo in ima že celo tovarno za izdelovanje krtač. Postal je na Vseh svetnikov zvečer iz največjega siromaka — gospon in s tem je povedano vse.

Pravil mi je večkrat sam, ko je stopical z jeza, da ga po izgubi majke najbolj boli lahkomišelna prodaja godala, ki je znalo edino na svetu prav spremljati pesem o hva-ležnosti slepega sina za materino ljubezen. Mi drugi Hr-vati ne slišimo nobene razlike med Mihajlovimi starimi in novimi goslami; to pravi on, ker je slep in taki siromaki čutijo vse drugače in bolj globoko. Mene odkrito veseli, da je slepi Brajdič gospon, a vsi smo enoglasnega mnenja, da ga je nenadno bogastvo malo zmešalo na pameti.

Baš je končal Blažičko zadnje besede žalostne povesti, ko je nekaj pokljukalo s palico po tlaku, izza mlina pred nama je stal slepi pevec in goslar. Neizmerno tužno pre-zirljivo je nagnil glavo proti nama, uprl izpraznjeni očesni jamic v mlinarja in naju pokaral šepetajoče:

»Nor naj sem, ker pojem in goslam o trajnosti in zve-stobi ljubezni, ki jo pozna le materino srce? Eno plačilo poznam za žrtve majkine ljubavi in to je za slepca — klic ter jok — prave strune —. Še to slednje sem prodal za gro-fovski denar! Jadno mlademu slepcu, ki mora klicati spo-mine na materino srce iz valov in iz — zaprtega groba na nepravni struni!

Odgovor sva mu ostala dolžna. Sram naju je bilo. Ob-sodil je mlinar-krčmar v vojni oslepljenega sina na pono-relo plat, ker je opozarjal javnost s svojim grlom in za de-nar zamenjeno struno na največjo izgubo na svetu — na izgubo materinega srca med krutimi skalami Sotle in v hladnem grobu — a jaz nisem ugovarjal. Dolgo sva zrla za slepim gosponom Mihajlom, ki je tipal glasno s palico po cesti in se zgubljal proti svoji novi hiši z očitkom, da je storil greh s prodajo materino ljubezen opevajoče — ali nepravne strune — za grofovski denar!

Kaki dve leti po srečanju s tem slepcem na Sv. Gorah sem se peljal iz Tuhlja v Zagorju nazaj proti Štajerski. Pred mostom, ki pelje preko Sotle, je v Zelenjakihi na hrvatski strani znani mlin z dolgim jezm preko Sotle. Ko sem bil tik mlina, mi je pobožala uho mila pesem, ki je kap-ljala iz moškega grla ob spremstvu gosel v valove Sotle. Na sredini jeza, preko katerega se je spuščala voda le tu-intam, je sedel gospod, ki je pel sklonjenega hrbta in vle-kel počasi — a na dolgo z lokom po strunah. Zgledalo je od daleč, kakor da ga poslušala nekdo pod jezmom. Postal sem, nasluhnil in uganil, da se krijeta pesem in struna z onima hrvatskega invalida, ki sem ju slišal na Sv. Gorah. Pesem na jezu je bila le še mnogo tužnejša od svetogorske. Oznanjala je valovom Sotle izgubo očli, ljubavi izvoljenke, materinega edino zvestega srca in tolažbe strune...

Mlinar v Zelenjakihi, ki je obenem krčmar, je utešil mojo radovednost in mi razložil ponovno srečanje z zagor-skim invalidom nekako takole:

»Gospod z goslami Vam je Brajdičev Mihajlo. Uboga para je bil pred vojsko. Prebivala sta skupaj z materjo na bregu nad Tuhljom. Oče je gonil živino za prekupee, prešel bogzna kolikokrat celo Slavonijo ter Bosno, a je umrl mlad. Mihajlo in Brajdička sta se porivala naprej s pridnostjo rok. Sin je bil dober že kot dečko, ni silil od doma, poma-gal je doma materi, dokler ni moral k vojakom in na fron-to. Nekje v Galiciji so mu izbili Rusi obe oči. Bil je precej časa v invalidski šoli v Zagrebu, kjer so ga naučili izde-lovati vse mogoče krtače. Kot izučena krtačarja so ga po-slali domov materi. Pred poklicom na vojni je imel pošto-ne znanje z lepo Brčkovo Veroniko. Bi bil poleg lepote še priženil nekaj posesti s kravo in pomagano bi bilo njemu in materi. Ko je pa čula Veronika, da je čisto slep, se je hitro poročila z drugim in to še poprej, nego se je vrnil Mihajlo iz Zagreba. Nezvestoba brezsrčnega dekleta je si-romaka tako prevzela, da ga je majka komaj preprosila ta-ko daleč, da je začel z izdelovanjem krtač. Mati si je nalo-žila celi koš sinove robe, on gosli pod pazduho in ob ma-terini roki na sejni in božja pota. Mihajlo je dober muzi-kant, ker mu je bil tudi oče. Strune so pripomogle največ, da sta živela mati ter sin za zagorske siromašne razmere udobno. Mlad človek, ki je izgubil oči v vojni, ki je ob de-kleta vsled nezakrivljene nesreče in mu ostanejo kot zad-